

Nordsjælland
J.nr. 24/04691
Ref. ANT
Den 19. februar 2025**Referat fra bestyrelsesmøde, Naturnationalpark
Gribskov 5. februar 2025, kl. 17-19***Til stede**Formand*

Dansk Botanisk Forening, Østkredsen
Danmarks Jægerforbund, Nordsjælland
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Vilde Natur, Hillerød
Dansk Islandshesteforening
Dansk Orienteringsforbund
Danmarks Idræts-Forbund
Friluftsrådet i Nordsjælland
Gribskov Kommune
Lokalråd Nødebo
Museum Nordsjælland
Det Danske Spejderkorps
Nationalpark Kongernes Nordsjælland
Dansk Vandrelaug
Dansk Ornitologisk Forening, Nordsjælland
Dansk Rideforbund
Hillerød Kommune
Rytternes paraplyorganisation i Nordsjælland

Kaare Larsen
Erik Buchwald
Jørgen Jacobsen
Søren Mark Jensen
Henrik Rødgaard
Birgit Lehmann
Annika Simonsen (skype)
Bo Simonsen
Peter Bennett
Tue Villebro
Leif Højvang Nielsen
Liv Appel
Anne Meisner
Per Kølster
Ruth Petersen
Stig Englund
Anne-Mette Højgaard
Louise Colding Sørensen
Sally Schlichting

Antropolog

Matti Weisdorf

Naturstyrelsen

Søren Oldenburg
Marianne Bergin
Jens Bach
Anna Thormann

Afbud fra

DGI Nordsjælland
Nordsjællands Landboforening

Per Frost Henriksen
Hatla Færch Johnsen

Kl.	Nr	Dagsordenspunkt
17:00	1	<i>Godkendelse af dagsorden</i> Dagsordenen blev godkendt. Der blev efterspurgt mulighed for at stille spørgsmål og kommentere ansøgningen om dispensation for tilsyn på bestandsniveau. Aftalt at det kan ske på næste bestyrelsesmøde.
	2	<i>Formanden orienterer</i> Velkommen til to gæster på mødet: Marianne Bergin fra Naturstyrelsens hovedkontor, som holder oplæg om monitorering af biodiversiteten i naturnationalparken. Matti Weissmann, som er antropolog og har anmodet om at deltage i mødet. Lokale trepartsgrupper: Øresund og Kattegat, Kaare deltager fra Nola og Søren Oldenburg fra Naturstyrelsen. DN deltager også. Endvidere arbejder kommunerne med en specifik lokal trepart omkring Arresø.
	3	<i>Naturstyrelsen orienterer om status og aktiviteter ifbm. etablering af naturnationalparken</i> Landzonetilladelse til hegnsplacering: Sagsbehandling pågår aktuelt i de to kommuner. Ansøgningen har været i nabohøring og afventer nu en behandling i de respektive politiske udvalg - forventeligt ultimo februar/primus marts. Udsigten til en endelig afgørelse er ikke kendt, men forventes i foråret. Afgørelserne vil forventeligt blive påklaget uanset udfald. Perspektivet for en klagenævnsafgørelse kendes ikke, men da sagen er velkendt for klagenævnet, kan det måske ske hurtigere end ellers. Dyrehavetilladelse og tilsyn med hjortevildt: Som orienteret om tidligere har Naturstyrelsen i oktober afsendt ansøgning til Fødevarestyrelsen (FVST) om dispensation til indhegning og mærkning af hjortedyr (§2 og §14 i hjortebekendtgørelsen). Ansøgningen handler om den lovpligtige registrering af en hegning med hjortevildt (herunder udsætning af elge og kronstyr) samt om dispensation fra mærkningsreglerne. Sagsbehandling af ansøgningen afventer nu, at hegnet kommer op. Hjortevildtet i en "§2-dyrehave" reguleres efter jagt- og vildtforvaltningsloven. Hjortene er ikke mærkede og kan således ikke adskilles på individniveau, hvorfor tilsynet må indrettes på en anden måde end for kreaturerne. Også selvom tilsynet med hjortevildtet normalt vil ske i forbindelse med tilsynet med kreaturerne. Ift. tilsyn med en §2 dyrehave, så er det et ansvar, der er overdraget fra FVST til NST. Ad dispensation efter dyrevelfærdsloven til bestandstilsyn: Naturstyrelsen har i uge 5 søgt FVST om dispensation fra dyrevelfærdslovens tilsynsbestemmelse, så der kan føres bestandstilsyn med studene i NNP Gribskov. Bestyrelsen har fået det samlede ansøgningsmateriale til orientering. Naturstyrelsen anser betingelserne for at få dispensation til at føre tilsyn med studene på bestandsniveau i Naturnationalpark Gribskov i henhold til dyrevelfærdslovens §20 a for opfyldt, idet:

	• De valgte dyr er robuste (Galloway) og vil være egnede til at klare sig i naturnationalparken med begrænset menneskelig indblanding. • Arealerne er velegnede, idet de er store, varierede og med rigelig føde/vand. De yder den nødvendige beskyttelse for dyrene i form af ly, læ og tørt leje. • Der er procedurer og værktøjer til vurdering af føde- og vandressourcerne og regulering af bestanden, samt beredskabsplaner, som vil blive iværksat, hvis der observeres udfordringer. • Dyrepasserne er kompetente og har egnede teknologiske værktøjer (GPS-mærker, termisk spotter, drone) og retningslinjer til at sikre forsvarligt tilsyn med dyrene på bestandsniveau. • Tilsynsmodellen og velfærdsvurderingssystemet (huld, adfærd, føde og vand samt hyppige dyrlægetilsyn) vil sikre effektiv sygdomsovervågning og håndtering af syge eller tilskadekomne dyr. Naturstyrelsen afventer nu sagsbehandling i FVST, herunder dialog mellem ansøger og myndighed, som kan føre til tilpasninger af Naturstyrelsens set up. Kreaturerne bliver i deres nuværende indhegning, indtil der er en afgørelse. Flere bestyrelsesmedlemmer havde konkrete spørgsmål til det ret omfangsrige materiale. Som nævnt under dagsordenens pkt. 1 blev det aftalt, at emnet tages op på næste bestyrelsesmøde.
4	<i>Oplæg omkring baseline og monitorering af biodiversitet i naturnationalparker. Marianne Bergin, biolog og ph.d. fra Naturstyrelsens hovedkontor.</i> Mariannes gennemgik det ret omfattende monitoreringsprogram, som er sat op for naturnationalparkerne. Formålet med programmet er, at dokumentere biodiversitetens tilstand og udvikling i naturnationalparkerne. Og det overordnede forskningsspørgsmål er "Hvordan responderer biodiversiteten på forvaltning ved etablering af naturnationalparkerne?". Alle data, der indsamles som led i baseline og den efterfølgende monitorering lægges på Miljøportalen løbende. Baseline forventes klar i foråret 2025. Mariannes slides er vedlagt som bilag. En række bestyrelsesmedlemmer spurgte ind til, hvordan Naturstyrelsen vil se på effekten af forvaltningen indenfor naturnationalparken målt op imod effekten af forvaltningen udenfor (i den udlagte urørte skov), herunder om der er lagt kontrolfelter/referenceområder udenfor naturnationalparken til sammenligning. Den samlede bestyrelse pegede på et behov for at kunne dokumentere effekten af naturnationalparken. Der blev i den forbindelse peget på muligheden for at lægge en række af prøvefelterne ud i den urørte skov for at kunne sammenligne effekten af henholdsvis naturnationalparken og den urørte skov. Naturstyrelsen: Overvågningen af naturnationalparkens natur står langt fra alene. Dels kører det nationale overvågningsprogram NOVANA, som også omfatter overvågning i både naturnationalparken og den urørte skov. Dels er der i forbindelse med udlæg af de første urørte skove gennemført en stor baselineundersøgelse. Konkret her i Nord-sjælland betyder det, at der er udlagt prøveflader i både naturnationalparken og i den urørte skov omkring den, men også at der er udlagt prøveflader i den naturnært

		dyrkede skov i Store Dyrehave og Grønholt Hegn. Undersøgelserne blev gennemført i 2021-2024, men det er aktuelt ikke fastlagt, hvordan den videre monitoring skal finde sted, herunder finansieres. Dertil kommer i øvrigt mange løbende registreringer i bla. Arter.dk Naturstyrelsen Nordsjælland vil tage bestyrelsens ønske om sammenligningsmulighed mellem NNP og urørt skov med tilbage til videre drøftelse med hovedkontoret. Listerne over de rødlistede arter, der skal screenes hen over 2025 er vedlagt som bilag til referatet. Ser bestyrelsesmedlemmerne behov for at udvide listen, så meld arterne ind ifbm. referatet. På mødet indkom anbefaling om også at medtage områdets globalt truede arter i screeningen, herunder arter som blank gæstemyre og billen Ampedus hjorti, og tjekke for andre globalt truede arter som fx flodkrebs og Stor Rovedderkop. Slutteligt blev der spurgt til overvågning ift. kulturmiljøet. Dette emne bliver taget op på mødet i maj måned.
	5	<i>Forretningsorden for bestyrelsen</i> Forretningsordenen for Naturnationalpark Gribskovs bestyrelse har været drøftet på flere bestyrelsesmøder. Forud for dette møde havde forretningsordenen været i en skriftlig høring og den endelige udgave var fremsendt som en del af mødematerialet. Bestyrelsen fandt, at medlemmernes indmeldinger til dokumentet var fint håndteret i det foreliggende, men pegede på to steder, hvor man så behov for justering. Herefter aftalt, at Naturstyrelsen retter dokumentet: • afsnit 4, 4. afsnit, så det fremgår at det er det enkelte bestyrelsesmedlem, der kan forlange hemmelig afstemning • afsnit 6, sidste afsnit udgår. Forretningsordenen er hermed godkendt og udsendes i sin endelige form sammen med referatet.
	6	<i>Status vedr. nye ruter i Naturnationalpark Gribskov</i> Arbejdsgruppen under bestyrelsen mødtes den 15. januar, og havde gode drøftelser om de kommende ruter. En del af drøftelserne handlede om at mindske fladefærdsel i naturnationalparkens stilleområder, og om hvordan man kunne undgå konflikter mellem ruter og stilleområder. Naturstyrelsen gennemarbejder ruterne, og gruppen mødes næste gang 20. marts. Arbejdet med Multebjerg Lejrplads fortsætter, og en række af elementerne er nu ved at blive konkretiseret. Der samarbejdes med Nationalpark Kongernes Nordsjælland, hvis projekt omkring den geologiske formidling af området bliver en integreret del af lejrpladsen.

	7	<i>Eventuelt</i> Mødedatoer for resten af 2025 meldes ud med referatet og indkaldes via Outlook. Mødeplan 2025: 21. maj kl. 17- 20 – med besigtigelse og sandwich. 3. september kl. 17-19 24. november kl. 17-19
18:50		Slut på mødet